

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre . . . . . 10 ft — kr.
Félévre . . . . . 5 — „
Negyedévre . . . . . 2 — „
Egy hónapra . . . . . 1 — „

Egyes szám ára 4 kr.

Felolvasó szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond.**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorozat 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többzör hirdetések alk. szerint jutányos áron vetetnek fel. Bolyg-díj minden külön beiktatásért 30 kr.

Censornak!

Debreczen, június 3.

Censor! Mily jelentékeny szó; mily önbizott elnevezés; magában foglalja a tisztaságot, a bűnöktől undorodást, sőt a vétkeszelenséget; mert ilyennek kell annak lenni, ki erkölcsbíró akar lenni. De fájdalom úgy volt, úgy van és úgy is lesz, hogy a censorok rendkívül egyoldalú emberek, s nem mértelve a dolgokat, minden oldalról és helyes szempontból bírálatuk abban sanylik, amiben hirhedt ösük a római Cato Censoriusé, a ki, hogy Róma békén, biztonságban legyen — el kell vesztie Carthágónak . . . „Carthaginem delendam esse censeo.“ S midőn Róma elérte azt, mikor nem volt többé kűtő tartania, mikor a levert, megsemmisített versenytárs kincséből töltözve — elbizakodottsága határt nem ismert, s nem tudott többé önmagán uralkodni, ősi erényei kivesztek . . . akkor láthatta ha élt volna még az a Censor, hogy mily vésteljes volt épen az ő önző tanácsa, hazájának erkölcsére stb. Hát bizony a Censorok, legtöbbszörre önmagukat nem vetik bírálat alá, s az önismeretlenség biztalan és megbízhatatlan utjain járva, nemcsak vezérfényül nem szolgálhatnak az erkölcsi tisztaság utain, hanem száználmas alakokká is válnak, mert öntudatlanul is ők — épen mások kezében eszközök; pedig a biztos látás, a mindent tudás, a mindent legjobban akarás biztosságában azt hiszik, hogy mind magok a legjobb uton járnak, mind másokat azon vezetnek. Hát ha valaki így a lelki, aszínvakságnymoruságába jut . . . nincs mit csudálkoznunk rajta. Önmaga által jutott, megérdemelt száználmas állapotába.

Ezt látjuk a „Debreczeni Ellenőr“ „szatmári helyettes esperes ügye“ cikkirója, az önmagát Censor névvel nevezett büszke urnak a tarsában! Mennyi kevélység, mennyi ellenmondás, mennyi vakság van abban a cikkben! . . . pedig végtére azt sem tudja, nem akarja tudni, hogy a „Debreczen“ május 29-iki, Censor által június 2-án Censura alávelt cikkét: ki írta; s hogy annak a ki írta nincs is — a mit minden áron látni akar — politikai vonatkozás cikkében; hanem minden tekintélytől menten, egyedül a megsértett elv — az igazság méltányosság, sőt törvényesség által hagyta magát vezetetni, mindenek felett egészen tárgyilagos kívánt lenni; ellenben Censor ur az egész cikket írja csak azért, mert ezt jó al-

kalomnak találja arra nézve, hogy a „Debreczen“ czime alatt ennek a fő szerkesztőjét üsse; védelmezze a főispánt, akit most senki még csak czélzattal sem bántott, nemis bánthatott, mert az elvinkább előtérben volt ott, mintsem a személyek nagyon lefoglalhatták volna az embert.

De hiába . . . oly édes és oly hasznos az a loyális barátság.

Hát bizony ő méltósága is elmondhatja: „ments meg Isten a barátaimtól! . . . ellenségeimmel majd csak magam is elvégzem.“ Mert valaki nevével vagy kell, vagy nem — vita tárgyává tenni, legalább is ügyetlenség. Az a Censor cikke a „Debreczeni Ellenőr“ által már június elsői 126. számában már előre is üdvözölve, oly kétségbevonhatlanul tendenciózus. Hát váljék egészségükre . . . védőnek, védcenznek és tapsolónak. Mi pedig — e szükséges bevezetés után — térjünk vissza cikkéhez és vegyük azt bonczkés alá, legyünk nem tendenciózusak, hanem ismét csak tárgyilagosak.

Censor azt mondja, hogy a „Debreczen“ május 29-iki — a — r. által alájegyzett cikkének czime egy „elcsépell közmondás.“ Hát tisztelt Censor ur, a biz a . . . közmondás; de a melyet hiába csépelnek mindig, — azért hasonló viszonyok közt, örökké jellemzi azt az eljárást, mikor kierzszakolják, hogy a mi a z egyiknek igaz, a másiknak nem legyen az: a mit uraságok megeselekeltek a tiszántúli egyházkerület közgyűlése május 28-iki ülésén, a szatmári helyettes esperesnek nem azzal a mértékkel mérvén, a mivel a szabolcsi helyettes esperesnek — ennek szavazati jogát elismervén, — annak nem. Nevezze hát azt a címet elcsépell közmondásnak, de elövelték uraságok a szalma közül, s megmutatták, hogy nem is odavaló, mert még mindig van benne mag — csakhogy annak a magnak a különböző mértékkel mérők szájában fertelmes keserű ize van. A mint megmondám: az a szólam nem szalcnképes, s ezt nem is igényli, hanem a tiszántúli egyházkerületen tanácsterem-képessé tették; hogy kik, most már tudjuk . . . Censor ur, védcenze és társai. Váljék egészségükre!

„Fogyatékos egyházi jogi tudás“ tisztelt Censor ur, még nem oly rossz, mint a hamis vagy meghamisított egyházi jogi tudás. Én azért nem érzem magamat sértve az én egyházi jogi tudásom

„fogyatékos“ jelzésével. Nézzünk az ön tudásának a szemébe!

Biki Károlynak más, mint helyettes esperességét én nem tudom. Értsük meg, én, s nem a „Debreczen“ s nem kívált annak szerkesztője dr. N. Zs., kinek e cikkről, szedés alá adatásakor még csak tudomása sem volt; s a segédszerkesztő mint a máj. 28-iki tanácskozás legkinagaslóbb s elvi jelentőségű tárgyáról irt paronkivüli s szárazon elvileges cikknek adott helyet a lapban, mint a nyilvánosság organumában, mikor már annak csekélyebb jelentőségű tárgyakról szóló közlésekkel minden hasábjá megtölthető volt. Azzal a tendenciájával tehát Censornak hamarosan végezhetünk, hogy a „Debreczen“ lapnak azon D. J. gr. főispán elleni igyekezetével hozza — a — r. cikkjét is összeköttetésbe s egészen a „Debreczen“ czélzatosságával ugyanazonosítja. Mert ez nem egyéb, mint szándékos megtévesztése a „Debreczeni Ellenőr“ olvasóinak, kik a „Debreczen“ inkriminált cikkét nem olvasták, de hallottak felőle, vagy nem is olvasták s nem is hallottak felőle. Mert a ki olvasta, az látja, hogy a „Debreczen“ — a — r. aláírásu cikkében gróf Dégenfeld József főispán ő mtsága említve sem volt; de politikai vonatkozás is hiányzik azon cikkből. Ellenben szorosán az egyházkerületi tárgyhöz tartva magát, minden „egyházi jogi fogyatékos tudása“ mellett is a törvény §§-aira hivatkozik, mint a melyek nyilvános tartalma, vagy analogiája ellen követtetett el a szatmári helyettes esperes ellen hozott gyűlési határozat által a sérelem. Igen, — a — r. május 29-iki cikke nem említ sem grófi nevet, sem politikai pártot; hanem sérelmesnek tekint egy egyházkerületi határozatot; s az egyházkerületet az önmagában életre kapott „nem nekünk való“ elvektől kívánja megszabadíttatni. — Azt csak nem tartja talán Censor a gróf főispán ellen elkövetett sérelemnek, melyet — a — r. cikke utolján B. K.-ra vonatkozólag mond: „de hát miért küzdötte fel magát X. Y., . . . hogy egy pol. választókerületben mint függetlenségi párti országgy. képviselőjelöltől is lehetett róla szó?“ Mert ha ebből lehet politikai czélzatot csavarni, holott csak X. Y., vagy illetve a szatmári h. esperes érdemesültségére vonatkozott . . . akkor önöknek — mindenütt politikát keresve — csakugyan ételük és italuk volna a politika s a nélkül valóban létezni képesek nem volnának. Hy emberek vezérlésétől aztán hogy megmentse

Isten szegény ref. egyházunkat — azért csakugyan »szüntelen imádkozunk« kellene.

A mit Censor az egyházkerületi határozat igazolására mond, — ahhoz is kevés szó fér, s hogy mennyi, megmondhatnók ennyivel: *s o p h i s m a*.

Már maga az, hogy a szatmári helyettes esperest tulajdonképpen nem helyettes, hanem »ideiglenes helyettes« esperesnek nevezi — olyan neveléses pleonazmus, melyről azonnal meglátjuk, hogy érv-hiányos ürességet akar fedezni. Mert a helyettes = ideiglenes, s az ideiglenes = helyettes, mindenik csak addig van, míg a rendes s ez által allandóságra jogosított, működését megkezdi, vagy helyét visszafoglalja. Maga elismeri Censor, hogy ilyet az egyházkerület nem ismer; de csak azért, hogy Biki Károlyt se ismerje. De mi, kik Biki Károlyban csak azt ismerjük, a mi — egyszerűen helyettes esperest... kívánjuk, hogy az egyházkerület is mint ilyet ismerje, s így is akceptálja.

Hát az micsoda, hogy »Biki Károly működési köre csak az egyházmegye belsőjére terjed ki.« Hát van olyan más helyettes vagy rendes esperes, kinek működési köre nemcsak saját egyházmegyéjére terjed ki? Ilyet mi nem ismerünk, nem ismernek önök, nem ismernek maguk az esperesek. Ezt úgy nevezik egyházi nyelven: »más buzájába vágja a sallóját«, s ez egyházilag nemcsak nem megengedhető, hanem még büntetendő cselekmény. Hát csak hadd foglalkozzék Biki ur, mint helyettes esperes egyházmegyéje belügyeivel; de mint ilyen hivatott egyházmegyéjének az egyházkerületen való hivatalos képviselőre; ezért az egyházkerületnek a 45. §. b) pontja értelmében hivatalból szerves tagja, mely szavazati joggal jár.

A „DEBRECZEN“ TARCZAJA.

Az egerke.

— A »Debreczen« eredeti tárczája. —

Itta: Lenbach Ernő.

Fordította: dr. Kósa Zsigmondné.

(Folytatás.)

Csinos kis társaság lesz együtt. Schmitz szerkesztette, Dr. Engelbrecht, tudod az a kígyómérgecs, két díjjalán gyakorolok és ne gerjed magad, nemcsak magad leszel a tanárok között — Adolf kollegád az orvosi facultásról is ott lesz. — Biztosan felolvassa tankötelemét: »A gyomorbeteg dietája.« Már felig megtanultam kívülről. Nehány magaszos dolog van benne. Holm neki rugaszkodott és patheticus hangon szavalni kezdett.

— Hagyd el, — könyörgött a tanár, mondon neked Ottó, nem jöhettek, magamra van szükségem!

Holm Ottó szomorú lett.

— Jól van, — mondá kalapját, keztyűjét fogta és az ajtó felé ment, — nem tartóztatlak tovább!

Jancsi utána sietett. Ép úgy, mint mikor fiuk összevesztek.

— Ottó haragszol? kérdé Jancsi.

— Nem mondá a másik, csak faj! Mi-

„A szatmári esperes jurisdictiója nem szűnt meg, daczára betegségének“ stb. Engedjen meg Censor ur... ha a szatmári esperes, most fájdalom nem teljesítheti és nem teljesíti az esperesi teendőket, nem gyakorolhatja ennek jogait sem. Ez természetes, önként folyó, mert hiszen ennek gyakorlására is képtelen. De a köteleességteljesítés nem szünetelhet, tehát a joggyakorlat sem. A helyettes teljesíti azt, a helyettes élvezi ezt. Na hát tisztelt Censor ur! »Qui bene distingvit, bene docet.«

Mily kedves, valóban megható az a kegyelet, melyet Censor ur úgy látszik párija tulajdonának is lefoglal, mint erkölcsi nemes érzést, hogy a még élő, s csak hivatali köteleességét nem teljesíthető esperes át nem ruházott jogaival élni nem engedné a helyettes esperest. Hiszen t. Censor ur, teljesítené az a szatmári esperes köteleességeit, gyakorolná is hivatal-adta jogait, de hát fájdalom... most nem tudja. Hogy addig míg nem tudja jogait gyakorolni — más gyakorolja, a ki tudja. — ebben is van okadatosság és következetesség. Mégis úgy látszik, hogy a szatmári egyházmegyének tisztább kegyelése az espereséhez, hogy mert beteg kigyógyulhat, visszaállhat hivatalába: tehát nem mondja neki, hogy mondjon le, hanem hogy várunk azon buzgó óhajással kapcsolatosan, hogy minél előbb visszaálljon hivatalába, köteleességei teljesítésének és jogi gyakorlatának folyamába; addig hadi viselje a legidősb tanácsbíró ideiglenesen, vagy hát helyettesképen az esperességet; de mivel az a legidősb tanácsbíró. B. József szinte telhetetlen az esperesi fontos teendők végzésére; a következő B. A. (és nem Gyula) pedig talán Censor ur és pártja kegyeletét előérezve — nem vállalta el a terhek hordozását... hát viselje a ki akarja és tudja is. Így aztán Biki Károlyra jutott a helyettes esperesség s viszi azt ő

kor szegény voltam, soha se vonakodtál, ha meghívtalak.

— Most se vonakodom, mondá Jancsi várjal reám! Itt — úgy se maradhatok!

— Oly zilált vagy! Mi bajod? kérdé, Ottó résztvevően!

— Semmi elvesztettem valamit!

— Valami nagyon értékeset!

— A műkedvelőnek igen!

Meyer Paula naplójából.

Szombat késő este.

Megkönnyebbültem ó minő üdvösség! — Így kiáltak Fidelioval, vagy talán Leonora mondja a Troubadurban. Hogy gondolhattam csak egy pillanatig is hogy ő volt!!! Egy egész ismeretlen közönséges ember volt! — Talán ellopta felöltőjét vagy ajándékba kapta, hisz ő oly jó! Hisz rögtön megmondottam Hettynék! Mily könnyű a szívem!! És ma záróra alatt oly csunyan bántam vele, — mindnyájan észrevettük.

Hogy tehetném ezt ismét jóvá?!!

Holnap az ünnepélyen nagyon de nagyon kedves leszek vele szemben.

Nem írhatok tovább, de nagyon boldog vagyok. Ugyan miért te ostoba Paula? Mind-egy valakit kell hogy szeressek, legjobban szeretnék az én kedves Thusymhoz menni, felköltöni és felholtra esőkolni! Bizony becsapom könyvem és megteszem.

minden appertinenciájával — bocsánat nem minden appertinenciájával mert a fizetés talán — az egyházkerületi joggyakorlat ime elmaradt. — Hát tisztelt Censor ur az a kegyelet mind a beteg esperes, mind a helyettes iránt egy kissé jobb, ha nem is bir az önök kegyeletének gyöngédségével, de kizárja ennek egyoldalúságát is, mindenkéft az egyházmegyére nézve tehát az egyházi közjóra is praktikusabb, mert a köteleességhez, adta a jogokat is, nem teszi ki az egyházmegyét annak az iszonyu helyzetek, — mely a kormányozatlanságban van, hogy jog nélkül nem lenne aki elvállalná a köteleességteljesítést, vagy ez esetben beteg esperesét kellene azzal a haldító okozható vágással sérteni, hogy mert nem teljesítheted az esperesi hivatal teendőit, nem várunk meggyógyulástodig, nem haláloedig, hanem mondj le azonnal stb. Nahát Censor ur!... én is azt mondom önök: »Qui habet aures audiendi — audiat!« De hát legyen fülök ne dugják be!

Folyt. köv.)

— a — r.

Tiltakozás.

— A »Debreczeni Ellenőr« fev. 127-ik számában valami Censor alnév alatt rejtőzködő bérirő a szatmári helyettes esperes ismeretes jogfosztási ügyével foglalkozván, émelegést keltő »ervilizmussal« a pártjára azoknak, a kik ez ügyben a jogfosztást határozati erőre emelték.

Minthogy az a cikk, mely ezen tennyel higgadt, tárgyilagos hazon és emelkedett nézőpontról foglalkozik, nem is szerkesztőségünk belső tagjaitól ered, hanem egy olyan komoly, tapasztalt, az egyházi élet mezején bokros érdemeket szerzett ferfiu tollából származott, a kit »személyi« érdekeltséggel még a leghatározottabb rosszakarat sem gyanusíthat: az érdemes válasz jogát most is neki engedjük át.

Vasárnap d. e 12 óra.

Irnék, de nem tudok, rezketek, s mi szeretnék! Eger!!! Ez mindent megmagyaráz. O hogyan lépjek apam elé... (egy tintacsepp.)

Ez a reggel borzasztó, nyöge Seeling Jancsi, ami vasárnap reggel fél tíze-kettőkor — hiába de így volt — dolgozó-zobájában reggelihez ült. Feje borzasztóan fajt »Gyuri, te haszontalan, mért nem szó tőttel fel előbb.

— Fel kilenczkor próbáltam, de hát nem lehetett a tanár urat felrázni, természetes is, nagyon későn tetszett hazajönni. Aztán itt voltak a dámák, azok meg megtöltöttak, hogy háborgassam!

— Dámák? Kik voltak itt?

— O három nagyon szép fiatal! vigorgott Gyuri, azt mondták, csak ide állítsam, a tanár ur majd megtalálja. No és én ide állítottam.

Csakugyan ott is állt, természetes Prasi-telez Hermese sikerült utánzatban, szép fejét kissé félre hajtva, alatta egy csinos kis kártya.

A hálás tanítványok Dr. Seeling Jánosnak Villa Ulrik téli tanfolyam 1893-94

— Azt a firkát az a fekete haju tette oda, magyarázgatta Gyuri. De furcsa is volt

De egyszersmind ünnepélyesen és a leg-határozottabb formában tiltakozunk az ellen a rágalom ellen, a melylyel C e n s o r nem átalítja illetni lapunkat, mintha az egyházi élet mezejére mi huzoznók be a politikát.

A mi küzdelmünk nem támadás, hanem védelmi esata, önvédelem, s a jog és igazság megtiprására irányuló törekvések ellen való bátor sikraszállás.

A támadás, a politikai ellenszavak fanatikus módon való érvényesítése mindenütt és minden tekintetben: ez a ketes értékű dicsőség a kormánypartot illeti.

Avagy kell-e hatalmasabb argumentum a Biki-ügyben döntött többség pártpolitikai eljárásának bebizonyítására annál a kétségbevonhatatlan ténynél, hogy míg a szatmári helyettes esperestől, a ki egyházmegyei megbízás és püspöki meghívás folytán jött fel az egyházkerületi közgyűlésre, megvonták a szavazatot, addig nagy J o ó István egyházkerületi gimnáziumi felügyelő ur (és ez Joó István ur tiszteletreméltó személyének minden serelme nélkül legyen mondva), a kire nézve pedig a törvénykönyvben egyáltalán semmiféle jogczim nem létezik, a melynél fogva az egyházkerületi közgyűlés tagjának volna tekinthető: személyes meggyőződésünk szerint nemesak a közgyűlés tanácskozásaiban vett részt, hanem ott **szavazott is.**

Ehhez, — azt hisszük, nem kell? kommentár.

Debreczen, 1896. június 3.

A „Debreczen” szerkesztősége.

Széljegyzetek.

Debreczen, június 3.

Szeles április és hűvös május után napfényvel köszöntött be hozzánk a gabnaérelő június hónapja. Vajjon nem lesz-e már késő?

Meg fogja-e növeszteni a bennszorult szemet, nehezé fogja-e tenni a kalászt, hogy lustán bologasson erdeje a buzatáblán, ha megéri a lehellel szellője a légnek? Pedig

szükség volna reá nagyon. Esztendő mult esztendő után, hogy a magyar kanaán közepes termést sem adott s elszegényedett a magyar Alföld népe.

Most ebben a történelmi nevezetességű évben talán reánk tekint a magyarok Istene s gondoskodik rólunk, amikor földi helytartói az előrelátás hiányának okából, szinte megfeledkezni látszanak.

Hogyne! Hiszen most a magyar állam ezredéves ünnepét üli, nem kell tehát a profanum vulgusra gondolni, elég az, ha a nagyok a dicsőséges nagy urak fényben uszva kanállal ehetik a dicsőséget, melyet Magyarország nagy multja a benne sütkézőkre kiáraszt; — hanem arra senki sem gondolt, hogy ki fogja ennek az arát megfizetni?

Mert a nép, az már nem bírja, nagy jó Urai az ezredéves dicsőségnek! Önök a magyar állam ezredéves fennállása emlékére országos kiállítást rendeztek. Meg magát a kiállítást nem volt szerencsém látni, csak hallottam, s el is hiszem, hogy nagyon szép, bemutatja azt, hogy mi volt a multban s m i r e k é p e s ma Magyarország. Csak azt az egyet nem hiszem el, hogy bemutatná: **m i l y e n m a!**

Mert azzal csakugyan kár volna kiállni. Nem láttam a kiállítást, de azért mégsem beszéltek teljesen az iróasztal mellől; ott voltam a központban közvetett részese a munkának, mely a kiállítás teremtközhőjében tette szította a nagyratörő eszméket!

De milyen tettek! Hogyan zsugorodtak össze a legszebb ideák, mint törtek össze a legszebb tervek köszirtjén annak sivar hangnak: nincs pénz.

Pedig 20 millió frtot áldozott az állam ennek a kiállításnak a létesítésére. Olyan összeg ez, amiből Magyarország összes népiskoláit rendbe lehetne hozni, összes szegény lelkészeit felszerelni, olyan összeg, melyet nemesek nekünk, szegény ördögöknek kimondani, hanem még a magyar államnak előteremteni is nehéz a mai viszonyok között.

S az a rengeteg összeg nagyon kevés volt arra, hogy ezt a kiállítást úgy lehetett

volna megcsinálni, hogy semmi kifogás ne lehessen ellene, 20 millió frtból olyan kiállítást, a milyennek az tervezve volt, lehetetlen csinálni — s a meglévő nem is olyan. Ha olyan volna, amilyenre tervezték, nem volna benne olyan kevés ember, — hazai és külföldi egyaránt.

De van ennek más oka is, — s az talán még fontosabb s ez az, hogy a magyar nemzet még a 20 milliónyi költsékezést sem bírja meg s ezért van, hogy a kiállítás egyáltalán nem mutatja meg, hogy milyen Magyarország ma! Ha megmutatná külső és belső képét egyaránt, maguk a tervezők ijednének vissza e szomorú látványtól.

Jókai három évre tervezte, — persze volt gondja rá a kormánynak, hogy addig ne engedje előhozni, míg valami lehetett volna belőle, — az ezredéves ünnepségeket s a kiállítást, — köztük a jövő évben az ezredéves képviselőválasztással. Csak az a kár, hogy a választás befejező aktusánál B a n f f y Dezsőnek paizsra való emeltetését nem vette be a programba!

Az lett volna aztán remek látvány, látta volna legalább az egész világ, hogy milyenek a közállapotok az ezredéves magyar hazában. Milyen könnyen megy át minden, milyen alesóság uralkodik szerte mindenütt, — főleg a lelki dolgokban. T o m p a Mihálynak olvastam pár év előtt egy kiadatlan versét az O r s z a g - V i l á g b a n, annak a címe i s O l c s ó s á g v o l t, — abban mondja ő:

„A l é l e k o l e s ő i t t n á l u n k n a g y o n !”
Az alatt a három esztendő alatt aztán bemutatva volna magát az ezredéves magyar nemzet minden tekintetben.

„A mit ma nem egész dicstelenül kezdünk, Folytatnók jövőre teljes dicsőséggel.”

a magyar zászló meggyalázásának eltűrése után következének sorra a lélekvásárlások; rágalmazások, párbajok és politikai és nempolitikai párt-üldözések s — amit előre kellett volna jelezniem — a nagyszerű halál, hol a temetkezés fölött egy ország vérben áll, vagyis inkább bürzei deroute-ben.

az tanár ur. Örökösen az iróasztalt nézte és nevetett.

Persze Semorita Lehman Tuhsnedy, mormogott a tanár. De mit nevetetett annyit az iróasztalomra. Szent Isten! — te ember, csak nem látták a képet.

— De igen és nagyot mulattak rajta.

Ki ez, kérdezte egy barna szemű kisebb? — Mamzel Margot, ki is lehetett volna más! mormogta Jancsi.

En meg azt mondtam, óh ez a mi egérkénk. A tanár ur mindig azt mondja: Gyuri vigyázz az egérkémmre! És akkor összenéztek, nevettek, sutogttak, közbe-közbe meg a hálószoba ajtaját lesték, ha tanár ur nem ebredt még fel. Ne féljenek, mondtam én, ha a tanár ur ily korán reggel jön haza, úgy alszik mint a jubászbunda!

— Nagyszerű, jajgatott a tanár. Hallod Gyuri az utolsó ítéleten borzasztó számadataink lesz egymással. Most még az mondá meg, a harmadik ugye szőke göndör volt?

— Dehogy felett Gyuri, hova gondolt tanár ur, egy magas szélesvajú, róthaju volt, szuró és szürke szemekkel.

— Hála Istennek! a Siegendorf volt.

Most erdej te szörnyeteg, hozzáal egy palack bort és szodavizet és ha szomorú füzet látsz, en jussak eszedbe.

Igy sujt egyszerre minden — filozofált a tanár, mikor a szolgálta távozott szerelmem elveszett, neveltségessé tettem magam —

és ez a főfajás Brr — más dolga is lesz most hogy sem engem meglátogatta... De mégis kedves volt a le nyoktól. Remélem nem veték észre, hogy ez a harmadik Hermes mely ily módon jutott birtokomba.

— Csak már este ne kellene arra az ostoba zárünnepélyre elmennem! De lemondani se akarok. Nagyon neveltségessé szinben tűnnek fel.

— Este alig, hogy a tanár lábát a Villa Ulrik küszöbre tette, Lehman Thusnelda és Sigendorf Hetly birtokába került, még szohoz se engedék jutni.

— Oh kedves tanár ur, panaszkodott Thusy, de jó hogy eljött. Maga nélkül el volnánk veszte. Kérem, segítsen kicsit, senkise mer belefogni, pedig a főpróbán oly jól ment minden! Ugy-e, kedves tanár ur, megteszi? A kis hamis még halkán hozzátette, mi se maradunk adósai, ma reggel egy egész diétiót találtunk ki, és azt mondtuk a többieknek, ezt köszönete tol-mácsolása fejében mondotta el nekünk.

A színi előadás a Villa Ulrik zár-ünnepélyének fenypontja volt. Mäskor néhány tapasztalt tanár vezette. A fiatal hölgyek ez egyszer önállóan akartak működni, de meg is látszott az egészen. Az előadók egy része a színpad egy sarkában összebujt, remítő lámpaláz vett rajtuk erőt, a színpadi kellékek számalmas állapotban voltak. Azt se tudjuk, hogyan csináltak mennydörgést, a villámról már rég le-

mondottunk — panaszkodék Thury, ki még a legbatrább volt, fiok Tony azt állította, ha ezt az ezüsttálcát zsinorra akasztjuk és egy papucs sarkával ütögetjük, nagyon szép mennydörgés lesz. De hiszen ez mind-n más csak nem dörgés, hallgassa csak meg tanár ur!

Ez pedig öreg hiba volt, a dörgés az előadandó darabbn nagy szerepet játszott.

A tanár elődje irta e darabot melyben a nemes királyfi Titania a nemtők királynéja és Puck a főnemtő segítségével egymá-éi lesznek Neturna a gonosz varázsló mindeu fondorkodása ellenére. A darab merő költészet volt, szelid holdfénynyél ibolyaillattal stb. felezifrázza. Valahányszor azonban Neturna vagy Titania ő nagyságáék megjelentek hatalmasan dörgött és villámlott.

A tanár mentő angyalaként lepett a kis színpad zürzavarába. A színpadot magát egy kisebb szobában ütötték fel, mely a nagy tereméből nyílt, a kiemelt szárnyajtók helyén a függöny lebegett. Thusy segítségével ki az öltözőben kommandírozott, sz egyes alakokba chiccet öntött, mozdulataikat szabályozta mikor pedig megigerte hogy az előadás alatt mint regisseur disztivény rendező es tonfflear segedkezik a leggyávább is neki bátorodta k. A függöny a kitzótt óránál csak néhány perczel később lebent fel.

(Folyt köv.)

Ha ezt a Magyarországot mutatták volna be, avagy kikerekítettünk volna egy — nem szocialista, arról fogalma sincs, — hanem azért éhező és rongyos vidéket ahol senkinek nincs hová lehajtani a fejét, mert eladták adóba — s még sincs az államnak 20 millió forintja: akkor majd talán több külföldi vendég érkezett volna, hogy megnézzék ezt az ezredéves különlegességet.

Ha kiállították volna mindent akként, hogy az idegen is láthatta volna előre azt, a mit a beavatottak már a kiállítás megnyílta előtt tudtak, hogy t. i. az egész ország fogja megérezni ezt az erőntul történt vállalkozást s világra szóló krach fog következni az ezredéves kiállítás mondva csinált dícsőségébe.

De ha még csak a lelke-edéstől elvakult vagy talán esetleg a szemfényvesztéstől némelyeket megvakított szem homályos tükrében mutatkozott torzkepeknek a látványát mutatná a kiállítás, talán el lehetne útni a dolgot az emberi tevédek balul kiűtött eredményeire fájdalommal borítandó fátolyvetéssel. Azonban vannak a kiállításon olyan dolgok is, amelyek egyenesen szándékosan, figyelmeztetés ellenére készültek elbábozottan s amelyek nemcsak a kiállítás sikerét veszélyeztetik, hanem talán öök időkre szóló eszméimokra menő kart okoznak a nemzetnek és sárba temetik reputációját.

Ilyen már maga a kiállítás helye. Megfeszítetták Budapestet egyetlen közeli kiránduló helytől, mikor a Városligetbe tettek a kiállítást, nem egy évre, hanem évtizedekre, talán örökre, mert százados fát kivágták s Budapest nem fogja bevarni, míg helyére új erdő nő fel, hanem beépíti az üressé valandó kiállítási területet. Ez már maga baklövés volt, de megbocsátható volna, ha mást nem hordott volna már születése napján méhében. Ez a más pedig az, hogy már a terv felmerülése idején bizonyos volt, hogy a kiállítás a Városligetbe nem ter be s ezért van az, hogy a könnyű áttekinthetőség legalább 20—30 e-araokkal többet követelt volna, mint a mennyit a Városligetbe be lehetett szorítani.

Az ezután következett hiba a kiállítás jövedelmeinek berbeadása volt.

Ezzel azt akarták elérni, hogy visszakerüljön valami abból, ami, ha mind elfogy is, kevés volt arra, hogy a kiállítás biztos sikerét kétségen kívül tegye.

Mi sem természetesebb, minthogy valamennyi bérő, Ős Budavára, osztálysorsjáték, jegyjövedelem stb. stb. mind csak arra szolgál, hogy a közönséget minél nagyobb költségre bírja. Mert hiába beszélnek, hiába védik a támadások ellenében azokat, a kiktől a közönség zsebének kiürülése függ: a kormány az oka. Nem kellett volna őket rákényszeríteni, hogy olyan árakat szabjanak, az óriási bérleti díjakkal, nem kellett volna a kiállítási vendégeket olyan horribilis fogyasztási és kereseti adóval megterhelni, mindjárt nem volna olyan nyomott a hangulat, mindjárt jobban látogatnak a kiállítást.

De van még ennél nagyobb, veszedelmesebb, mely-hbre ható baja is ennek a kiállításnak. Ez pedig nem egyéb, mint a legszebb része: a történeti csarnok.

Gyönyörű lehet, arról szó sincs, ma már arról szól az ének — nem tudom, melyik hgyvelejű riportter agyából került ki — hogy állandósítják s beletelepítik a Nemzeti Muzéumot. Ugyan hová? Ebbe a posványba?

Mondja mindenki, aki ismeri a helyet, a melyen a történeti csarnok áll.

Kiszivattyták a városligeti tóból a vizet, kikavicsolták a fenekét s eresztettek belé Duna vizet. Ez aztán hidrotechnikai és egészségügyi bölcsesség! Félnek a posvány gőzé őt, s nem öntik be a víz egész fenekét vízhatlan mészszel, hanem csak kavicssal eresztenek belé Duna vizet, a melyben talán még több az egészségtelen anyag, mint a régiben volt. Persze, hogy átjárja az egész csarnokot! A talaj, a melyre a csarnok építve van, szintén teljesen vízenyős, arra józan észszel nem állandó, de még ideiglenes épületet is alig lehet emelni s hátunk belerakják az egész világnak összes, magyar vonatkozású drágaságait, szövegeit, okleveleit, környezik egy toval, melynek büze, kigőzölgése még az emberi szervezetre is káros. Csoda lesz, ha valamennyi kodex és régi ruha szét nem mállik október végéig abban a gyönyörű deszkaalkotmányban!

Ha aztán ez bekövetkezik, hiába érleli meg a zépen ragyogó júniusi nap a magyar Aiföld aranykafá-zait, vége lesz az ezredéves dícsőségnek!

Fejő.

Ujdonságok.

Holnap, urnapján, nyomdai munkaszünet levén, lapunk legközelebbi száma pénteken f. hó 5-én jelenik meg.

* Város közigazgatási bizottsági ülés.

Debreczen sz. kir. város. közigazgatási bizottsága rendes havi ülését ma délután 3 órakor tartja meg a városháza nagytermében gróf. D e g e n f e l d József főispán elnökle alatt, a melyen az egyes állami és városi közigazgatási szervek közgei terjesztik be mult hóról szóló jelentéseiket. Az ülés lefolyásáról lapunk holauputani számában részletesen tudósítunk.

* **Kinevezés.** A helybeli királyi törvényszék egyik buzgó tisztviselőjét érte most kitüntetés. Ugyanis, mint a hivatalos lap mai száma hozza, — Ő felsege a király az igazságügyminiszter előterjesztésére, B r ó d i Henriket írodigazgatóvá nevezte ki. A magunk részéről is gratulálunk a megérdemelt kitüntetésnek.

* **Presbiteri közgyűlés.** A tegnap délután 3 órára össze hívott presbyteri közgyűlést a tagok csekély száma miatt nem tarthatták meg. N e m e t h y Lajos elnök tehát megnyitván az ülést, jelentette, hogy mivel határozatképes számban nincsen-k jelen, tűzzenek ki más határdót a tárgysorozaton levő rendkívül fontos ügyek letárgyalására. A következő ülést holnap délután 3 órára tűzték ki, a melyen már tekintet nélkül a megjelentek számára — határoznak. E gyűlés tárgyai lesznek: 1. Jelentés a május 19-iki gyűlés jkönyvének 22-én történt hitelesítéséről. 2. Esperesi átirat a Jelentő iv kitöltése tárgyában. 3. A nőn. ig. tanács f. é. sz. végzése a tanárkarnak a mill. kiállítás megtekintésére segélyadása iránti kérelme tárgyában. 4. Iskolaszék 66 sz. végzése a tanítók hasonló kérvénye tárgyában. 5. A gazd. sz. 295 sz. végzése J. és társai hasonló kérvénye tárgyában. 6. Közalapi áll. biz. jelentése. 7. Gazd. sz. 275 sz. végzése a k. u. pl. orgonapénztár rendezése tárgyában. 8. Gazd. sz. 191. számú végzése Veres Gy. és tanítótársai fizetése és a tanítók nyilvántartása tárgyában. 9. Tóth Antal Szondy Ken. alapítványi gondnok jelentése lemondásáról. 10. Isksz. 52 sz. végzése a vizsgarend kinyomatása tárgyában. 11. Isksz. 53 sz. végzése Szentjóni K. tanító jul. és aug. havi díjazása tárgyában. 12. Városi tanács átirata a tanítók, illetve Szendi J. failletménye tárgyában. 13. Isksz. 28 sz. végzése Gécseyi J. tanító failletménye tárgyában. 14. Iskola-

szék 10 számú végzése Vásárhelyi D. tanító lakbér- és failletményének emelése iránti k e r e l m e t á r g y á b a n. — 15. Isksz. 13 sz. végzése az iskola mulasztási büntetéspénzek hova forrása tárgyában. 16. Isksz. 25 sz. végzése az iskolamulasztási büntetéspénzek elszámolása tárgyában. 17. Isksz. 9 sz. végzése a közgyűlési oktatás tárgyában. 18. Isksz. 7 sz. végzése tanszerek feltározása tárgyában. 19. Isksz. 27. sz. v. Székely G.-né könyve megszerzése iránt. 20. Isksz. 42. sz. v. márcz. 15-ike megünnepléséről. 21. Isksz. 50. sz. végzése a barány- és pacsirta-u. iskolák feltározása tárgyában. 22. Föt. püspök ur átirata Káposztás I. tanító nyugdíjazása tárgyában. 23. Egyh. ügyvéd jelentése a Hanula-fele per es hagyományról. 24. Főzondnok jelentése tanítói nyugdíjhatárok tárgyában. 25. Vár. tanács átirata az ingyensk. pénztárak zárszámadásainak áttele tárgyában. 26. Gazd. sz. 217. sz. v. az Iparegyesületi takaré- és hitelint. részvény rendezése tárgyában. 27. Gazd. sz. 208 sz. a. a tanítói gyűlésterem felszerése tárgyában. 28. Főisk. gazd. tanács 52. sz. átirata a Buzas-féle tanszék javadalmasának a főisk. pénztárba fizetése tárgyában. 29. Ösztöndíjostól állandó biz. jelentése 30. A kir. itélőtábla végzése Docsekál József bűnügyében. 31. Küldöttségi jelentés a Szombatyh—Veresmarti ösztöndíj tárgyában. 32. A vár. közgei iskolaszék átirata az obati iskola vizsgájára lelkész küldése iránt. 33. Szell István bérő kérvénye lakástűgyében. 34. Özv. Jakab Lajosné, segénykérvénye. 25. Maklári P. Lajosné segélykérvénye. 36. A kaposvári egyház segélykérvénye. 37. Boldog László kérvénye szolgálatának díjazása tárgyában. 38. A csemői egyház köszönő irata. 39. Tanítótestület köszönő irata a közpó lekok folyóvá tételért. 40. Isk. építetető vegyes biz. jsv. a es. kerti iskola építése tárgyában. 41. Levéltárnak megküldött: a debreczeni ev. ref. elemi isk. története, a Prot. Szemle 2-3 füzete.

* **Lengyelek Debreczenben.** Éleek emlékezetében el meg egész Debreczen városának, de különösen azoknak, kik a lebergi kiránduláson részt vettek, az a testvéries, baráti fogadtatás, a melyben a lengyelek a miénk részvételük. A debreczeni dalegylet, melyet kirándulást rendezte, már akkor meghívta a lengyel testvéreket, hogy némileg viszonzni tudják azt a ritka szives vendéglatást. A meghívást a lengyel dalegylet elfogadta s most levélben is értesítette a debreczeni dalegyletet, hogy a j ö v ő h ó f o l y a m á n, ha szivesen látják őket és a dalegylet tagjain kívül meg többeket is, — e l j ö n n e k D e b r e c z e n b e. Ugyanis a kiállítás megtekintésére a fővárosba szándékoznak menni a lengyelek s ezt az alkalmat akarják felhasználni, hogy Debreczent is megáogassak. A debreczeni dalegylet gyűlést tartott, a melyből kifolyólag levélben értesíti dalegyletet, hogy ugy ők, mint az egész város lakossága nagy örömmel veszi, ha meglátogatnak bennünket. A gyűlés szűkebb körű bizot ságot küldött ki a fogadtatás részleteinek, valamint az ünnepélyességeknél megbeszélése és előkészítése végett. A bizottság tagjai lettek Lengyel Imre elnökle alatt M á r k Endre, dr. M a g o s s György, K ö r n e r Adolf, V e c s e y Imre, R o n c s i k Lajos, K r a s z n a y Ferenc és C z i f f e r Nándor. A lengyelek két napot fognak városunkban tölteni.

* **Kik akarnak postások lenni?** A vezetésem alatt álló kereskedelemügyi tarcza keretében a posta és távir ánál betöltendő 108 posta és távir dagyakornokjelölti állásra pályázatot nyitok. Pályázhatnak ezen állásokra az 1883. évi I. t.-cz. 14. §-a alapján mindazok, kik közepiskolát, vagy ezzel egyrangú más tanintézetet — ereiségi vizsgával sikeresen végeztek, 18-ik életévüket betöltötték

s magyar
völ a p
feddhetel
bizonyítva
postátáv
volutat
boesajtott
tóságok fo
igazgatósa
születési
vayokkal
közszolgá
gabiró va
eri julius
zó alkalom
sai, kolozs
mesvári v
tőségához
ezen hatá
nyujthatta
gadtatik.
számmal
kivalasz o
gatószag fe
személyes
utan f-fofo
fogadott p
eskü hely
(1) forint
kez felté
1. A lasuki
f. eszeph
rentelkez
2. Kötele
alul kijel
gyelm ha
táviradás
ot rend
szepembé
pe-re, ill
a posta-
ha ligatás
tartama
tanfolyam
adavetik
nyasat is
alapon f
sek. 5. Na
10 óra t
de ennek
levő posta
zese szeri
jeiteni ta
nek elege
tasa vagy
mint azok
latra mas
nak: a sz
kalm ózás
ellenben,
teljesen b
szabálysze
gyakornok
IV. tcz. 1
azaz ha
rt, külön
posta-táv
szakvizsgá
X ik fizet
IV. tezik
járó posta
állásokra
kinevezhe
nevezetés
segédtszít
Budapest
k. r. m.
* **Ve**
Lajos hen
és mivel
jával való
ségben be
u czáját. a
embert, s
mekeket,
lag minteg
gyobb ves
donos szo
nevű, szat
és magát
hogy a m
mar is mu

s magyar állampolgárok. Ezen feltételeken kívül a pályázók erkölcsi bizonyítvánnyal feddhetetlen előéletüket, közhatalosi orvosi bizonyítvánnyal pedig ép és egészséges, a postatávírdaszolgálatra testileg is alkalmas voltukat tartoznak igazolni. A pályázat alá bocsajtott állásokat a posta és táviratigazgatóságok fogják betölteni, számszerint minden igazgatóság tizenkettőt. A sajátkezüleg irt és születési, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyítványokkal kellően felszerelt kérvények a már közszolgálatban állók által előjárásuk, szolgabíró vagy polgármester útján — folyó 1896. évi július hó 31-ig, a szerint, a hol a pályázók alkalmazást óhajt nyerni, a budapesti, kassai, kolozsvári, pecsi, pozsonyi, soproni, temesvári vagy zágrabi posta és táviratigazgatóságokhoz nyújtandók be. Ha valaki kérvényét ezen határidőig magánviszonyai miatt nem nyújthatta be, folyamodványa később is elfogadhatik, azon esetben, ha a pályázók kellő számmal nem jelentkeztek. A pályázók közül kiválasztottak az illető posta és táviratigazgatóság felhívására az igazgatóság vezetőjénél személyesen jelentkezni tartoznak, a ki az után elfogadásuk iránt végleg határoz. A felfogadott posta és táviratigazgatóságoktól kérésű helyet ezt pótló fogadalmat tesznek, egy (1) forint napdíjban részesítetnek s a következő feltételek mellett lépnek szolgálatba: 1. A lakukat az illetékes igazgatóság utasítására éjféli 12 óráig, vagy ha az igazgatóság másként rendelkezik, ehhez képest elfoglalni tartoznak. 2. Kötelesek a posta- és táviratigazgatóság által kijelölendő hivatalnál — a melynek fejelem hatósága alatt állanak — a posta- és táviratigazgatóságot gyakorlatilag elsajátítani s ott rendes szolgálatot teljesíteni. 3. 1897. szeptember hó 1-re saját költségükön Budapestre, illetőleg Zágrábba fognak áthelyeztetni a posta- és táviratigazgatóság szabályszerű felhívására. 4. A posta- és táviratigazgatóság tartama alatt mint annak rendes hallgatója, a tanfolyam szabályzatának minden tekintetben alávetik magukat, tehát a beíratási és tanulmányokat is — ha csak ezek alól a szabályzat alapján föl nem mentenek — fizetni kötelesek. 5. Napidijuk elvezetésében a tanfolyamok 10 óra terjedő tartama alatt megmaradnak, de ennek tevében a tanfolyam székhelyén levő posta- és táviratigazgatóság rendelkezése szerint, szabad idejükben szolgálatot teljesíteni tartoznak. 6. A kik ezen feltételeknek eleget nem tesznek s a kiknek magatartása vagy megbízhatósága kifogás alá esik, valamint azok is, a kik posta- és táviratigazgatóságra más okok miatt találtnak alkalmatlannak: a szolgálat, illetve ezen próbaképeni alkalmazás alól egyszerűen felmentetnek. 7. Azok ellenben, a kik gyakorlati alkalmaztatásuk alatt teljesen bevalnak, a posta és táviratigazgatóságoknál neveztetnek ki az 1893. évi IV. t. 11 §-ában megállapított segélydíjjal, azaz ha felsőbb tanintézetet végeztek, évi 500 forint, különben évi 400 forint járandósággal; — a posta-távírdatanfolyam szabályzata által előírt szakvizsga letételével pedig igényt szereznek a X. ik fizetési osztályba sorozott s az 1893. évi IV. t. cikkben meghatározott illetményekkel járó posta és táviratigazgatósági állásokra, s ha ily állásokra helyüresedés hiánya miatt azonnal kinevezhetők nem volnának, addig, a míg kinevezetésük bekövetkezik, posta és táviratigazgatósági minőségben nyernek alkalmazást. Budapest, 1896. apr. 29. A kereskedelmi miniszter.

Vesztett ebek B-Ujvárosán. Kecskés Lajos hente nek egy komondorja meg veszett. És mivel anélkül is ismeretes levén a gazdájával való járás kelés közben az egész községben bebarangolta a község csaknem minden utcáját, a hol összemart igen sok kutyát, emiatt s még több az utcákon játszó gyermekeket, úgy hogy az utóbbiak száma állítólag mintegy 20 ban lett constatálva. Legnagyobb veszélyt azonban a veszett eb a tulajdonos szomszéd-ágában egy Somogyi Antal nevű, szabómesternél okozott, kinek tanulója és magát a mestert, az eb úgy megsértette, hogy a mestert a veszettség jelei állítólag már is mutatkoznak. A megsértett emberek

és gyermekek e hét folytán gyógykezelés végett felfognak szállíttatni Budapestre a Hőgyes-féle Pasteur-intézetbe. Igen nagy vétség terheli e szerencsétlenség előmozdításában az eb tulajdonosát, Kecskést, kit midőn figyelmeztettek a veszélyes jelenségre, kutyája elpusztítását botránys módon tagadta meg a miárt is, nagyon megérdemelné a példás bünhődést (k.)

* Fél nem számítható fuvardíj. A földmívelési miniszter, azon felmerült kérdés alkalmából, hogy átlatrakodó vasut állomásokhoz kirendelt szaké tőnek joga van e fuvardíjat a szállító fél terhére oly esetben felszámítani, midőn a fél a vasut állomáshoz való kimenetel céljából szükséges fuvar természetben szolgáltatja s a szakértő azt igénybe veszi, — arról értesíti a városi hatóságot, hogy ilyen esetben a vasuti szakértő a fuvardíjnak külön megérítésre igényt nem tarthat.

* Szalma tűz. Par nap alatt másod ízben koudultak meg a vészharangok B-Ujvárosán. Első ízben Györfi Gy. Másod ízben Kis Antal gazdák kertjében Mindkét ízben egy-egy nagy rakás tüzi szalma és csutka e-ett a lángok martalekává, gyufával játszó gyermekek vigyázatlansága következtében. — Nagy szerencse, hogy mindkét esetnél az idő esendes volt, mert a teljesen néprölen községben, kiszámíthatlan veszély állott volna be ha bármelyik épület lesz a szerencsétlenség színhelye, mert a sűrűn egymás mellé tömött nádas házakban, egész utca sarkon még nagyobb eséléd is állítható a szorgos mezei munka miatt. A legnagyobb baj pedig az, — mely megiróztatós veszélyt hozhat elő a községben az eloljáróság a kisedododókat be- szüntette s az apróbb gyermekek kiket szü- leik házörzölő hagyták, szerte barangolnak csoportostól, az utcák hosszában. (k.)

* Az első fecske. Alig állott be a nyári idény, máris beköszöntött az első fecske egy orfeumársulat képeben Angelotti Vilmos esőrendű dallársulati igazgató, a Somossy műtőből toborzott tagokkal, június 6-án Szombaton este fogja megkezdeni válogatott műsorú előadásait Sz. David István gyönyörű nyári kertjében, a Millenniumi-kertben. — Az esőrendű erőkből álló társulat nagy látogatottságra fog szert tenni, amint a vendéglős konyhája is biztosít neki.

x Mától kezdve felárban kaphatók: női gallérok, Lüsztér és selyem köpenyek, batizt és ing-blousok, utazó és reggeli ruhák, matiné, remek díszített női kalapok, Rózsa s a Lajos női divat-termében, Debreczen, kistemplom-bazár.

x Jó írásu fiatal ember vagy leány állandó alkalmazást nyer. Czim a kiadóhivatalban.

Táviratok.

Országgyűlés.

— Távirati tudósításunk. —

Budapest, június 3.

Ülés kezdete 10 órakor.

Elnök Szilágyi Dezső.

Kormányrészeről jelen vannak Banffy br., Erdélyi, Perczel Fejérváry.

Napirend: kuriai biráskodás.

Pázmándy Dénes elfogadja általánosságban a javaslatot, bár sok hibája van. Kifejti az általános választói jog szükségét, polemizál e tekintetben Eötvös Károlylyal. — Majd áttért a szocialis kérdésre s bizonyítja, hogy az általános szavazatjog nemcsak a szocializmus, hanem a nemzetiségek elleni védekezésben is hasznos lesz, ő nem érti, hogy miért félnek Magyarországon a nemzetiségektől, hiszen jó volna ugyan, ha a parlamentbe bejutnának.

Horváth Ádám rövid beszédben kijelenti, hogy az Eötvös által tegnap elmondottakra támaszkodva, nem fogadja el a javaslatot.

Ugron Gábor: a választási visszaélések folytán úgy társadalmi, mint belpolitikai és közjogi tekintetben ruinalva van hazánk belélete. Ebből más ki nem segíthet,

mintha a népet bevesszük az alkotmány sáncaiba s e tekintetben nem szabad a szavazati jogot csak a magyar nyelv tudásához kötni.

Tüzzel fordul a kormány ellen, melynek csatlósai a magyar közállapotokat megrontották; Augias istállóját egyszer már ki kell tisztítani, a nemzetiségeknek mindenjogot meg kell adni, mert azok kevés kivétellel a magyarország hívei a veszélyt hirdetőknél nincs igazuk, mert 48-ban is ilyen jóslatok voltak s az új rendszer mégis bevált. — Ha a szavazati jog általános lezz, — a mandátumok tisztak lesznek, nem pedig csüldkönyvek, a melyeket ma a Lloyd-épületből kapnak (Nagy tetszés balfelől.) A javaslatot szükségből elfogadja.

Kossuth Ferencz kijelenti, hogy az Eötvös Károly tegnapi beszéde csak az ő saját tiszteltetelmű meggyőződésének kifejezése, de a függetlenségi párt álláspontja az, hogy a javaslatot általánosságban elfogadja s a részleteknél módosításokat igyekezik keresztyülni.

Az általános választói jog tekintetében hajlandó odaig elmenni, hogy ne a magyar nyelv írásban és szóban tudásához, hanem az írni és olvasni tudáshoz köttessék.

A nagy többség a javaslatot megszavazta.

Győztes debreczeniek.

Budapest, jun. 3. déltan 5 ó. 45. p. A király előtt tartott tornaversenyen második arany érmét nyert: Tóth István. Győztes lett még Lipcsey Imre.

(Lapunk zarta után érkezett.)

Az ifjusági tornaversenyek.

— Debreczeni tornászok diadala. —

Az ünneplő fővárost megszállotta egy ifju, erős hadsereg, a világ legszeretremelőbb armádiája s egyszeriben meghódította a sziveket. Az országos tornaverseny fiatal leventéi, a budapesti és vidéki diákok árasztottak tegnapelőtt el kora reggel a városliget felé huzódó utcákat, s az ablakokból, a kapuk alól gyönyörködve néztek utánuk az emberek. Mintha a megkéselt tavasz vonult volna ki ezerféle színével a lombok köze: olyan volt ez a katonas rendekben lépkedő ifju sereg az ő sokszínű uniformisában.

Az egyes iskolák külön csoportokra szakadtak a hosszú menetben s mindenik csapat előtt egy-egy nagyobb diák vitte a póznara tűzött táblát, a melyre rá volt írva messzire elátszó betűkkel, hogy melyik intézet növendékei sorakoznak mögéje. Minden iskolának más-más az uniformisa. A legtöbb intézet tornász-ruhába öltöztette a növendékeit, barátságosan megosztva a színeken, de nemelyik katona ruhát szabatott a maga diákjaira. A szabadkai diákok nehéz vasbotot hordoznak a vállukon s egyik-másik úgy megforgatja masirozás közben, mint valami vékony nád-pálczát. A löcsei gimnázium ifjai déleleg vadász-katonák, a tornatanáruk pedig aranygalleros őrnagy, a ki oly büszkén vezette ma őket hangos dobszóval a főváros utcáin, mintha diadalmas csatából tért volna meg velük. Gyönyörű látványt nyújtott különösen a debreczeni tanintézet ifjuságának daliás csoportja. Olyan természetes, csinos és ügyes tornász ifjak a hozzáértők bevallása szerint az egész felvonuló csoportban nem voltak, mint a debreczeniek.

Debreczenbe tudvalevőleg 160 nál többben vettek részt az ezredévi országos tornaversenyen.

Az ev. ref. főgymnasium növendékei közül 50-nél többen, a kereskedelmi akadémiából 50-en, a főreáliskolában 36-an, a tanítóképezdéből 24-en jelentek meg az illető tornatanárok vezénylete alatt a főpróba, mely tegnapi reggel 8 órakor folyt le az ezredévi országos kiállítás területén ez alkalomra készített versenypályán.

A debreczeni tornászok méltó feltűnést keltettek kivonulásukkal s igen szép látványt nyújtottak a csinos és izléses dresszekben, a mint a deli ifjak dobpergés és trombitaharsogas mellett vonultak végig szállásaikról Budapest utcáin, a Csömöri-úton végig, ki a versenytérre.

Igen sok helyen az összecsendült budapesti közönség lelkesen megéljengette a debreczeni tornászokat.

Százhusz középiskolának négyezer nyolcz száz növendéke, jött el az országos tornaversenyekre. Az egész diákságot a fővárosi iskolákba szállásolták el. Wlassics Gyula dr. kulturminiszter sorra járta ezeket a hevenyszet szállásokat s meggyőződött róla, hogy az ifju vendégeknek minden kényelméről gondoskodtak.

A főpróba.

Reggel nyolcz órakor kezdődött a kiállítás versenypályáján a versenyek főpróbája s arra vonult ki a vidékről ideresedlett fiatalság. Künn volt a kultusz miniszter is Berzevitz Albert dr.-al, a versenybíróval s köréje csoportosultak: Klamarik János alelnök, Zsilinszky Mihály államtitkár, Szathmáry György dr. miniszteri tanácsos, Erdődy Béla dr., Hóman Ottó dr. főigazgatók, Bóncz Ödön, Demetzky Mihály, Dollinger Gyula dr., Gerenday György, Gyertyánffy István, Hofner Károly, Kun Gyula tanácsos és még igen sokan.

A tornatanárok oszlopokba sorakoztaták diákjaikat s aztán kezdetét vette a főpróba, mely a következő programmal folyt le:

1. Felvonulás és oszlopokba felállítás.
2. Ének (Hymnus) Harrach József dr. vezetése alatt.
3. Az összes résztvevő tanulók szabadgyakorlata, vezette Szedlacek Lajos.
4. Sztornázás.
5. Egyes intézetek szabadon választott szabadgyakorlatok kézi szerekkel és katonai rendgyakorlatok.
6. Verseny: V. VI. oszt. futás; VII. oszt. súlydobás; VII. VIII. oszt. magasugrás ruddal.
8. Oszlopokba felállítás.
8. Ének (Szózat.)
9. Elvonulás.

A 4. 5. és 6. versenyszámokat Ottó József dr. és Oherolly János tornatanárok rendezték.

A főpróba, melyen az első győztesek ezüstéremmel, a második díjat nyerők pedig bronzéremmel lettek kitüntetve, a debreczeni tornászokra a legszebb eredményekre jogosító eredményrel végződött, a mely annál is dicsegetőbb dolog, mert az aranyéremet a főversenyen, melyen Ő Felsege a király is jelen lesz, azok fogják elnyerhetni, a kik most első díjat nyertek s így győztesekké proklamáltak.

Az igazi versenyen tehát azok fognak egymással versenyezni, a kik most a főpróban ezüst érmeket nyertek, ilyen a debreczeni növendékek közül hat van, ugyimint Tóth István gymn. V. o. t., Lipsey Imre gymn. VIII. o. t., Török Aladár gymn. VIII. o. t., Papp Gusztáv gymn. V. o. t., Polgár Dániel gymn. 7. o. t. és Tóth István gymn. V. o. r.

Igy tehát mind a hatan Tóth Mihály ev. ref. főiskolai tanár növendékei, a kik versenyezhetnek a pálmáért, Ő Felsege a király szemelattára.

A főpróba különben a lehető legkitűntetőbb eredménnyel végződött a debreczeni tanintézetekre nézve, mert a hat első díjon, az ezüstérmeken kívül még nyolcz második díjat, bronzérmeket nyertek, a mely megosztott öt főiskola gymnasiumi tanuló, két debreczeni állami főreáliskolai tanuló és egy tanítóképezdész között.

Igy tehát a főpróba eredménye lett a debreczeni tornászokra nézve a következő:

A 160 méteres futás első győztesei között (Díj: ezüstérem.) ott van: Tóth István debreczeni gymn. V. o. t.

Bronzérmeket, mint második díjat nyert Gödényi Zoltán gymn. VI. o. t.

A 200 méteres futás versenyben bronzérmeket nyertek: Ábrahám László gymn. VIII. o. t. és Braun Gyula debr. főreáliskolai tanuló.

Súlydobásban második díjat bronzérmeket nyert Jakó János gymn. VIII. o. t.

Magasugrás ruddal. Első győztesei (díj: ezüstérem.) Lipsey Imre gymn. VII. o. t. és Török Aladár gymn. VIII. o. t. Második díjat bronzérmeket nyert: Költő Gyula debreczeni tanítóképezdész.

Magasugrás. Első díjat ezüstérmeket nyert Papp Gusztáv gymn. V. o. t. Második díjat, bronzérmeket Kovács Barna gymn. VI. o. t.

Kötélen való függeszkedés. Első díjat, ezüstérmeket nyert Polgár Dániel gymn. VII. o. t., Második díjat, bronzérmeket Bikkfalvy József debreczeni főreáliskolai tanuló.

Távolugrásban első díjat, ezüstérmeket nyert Tóth István gymn. V. o. t. Második díjat, bronzérmeket Hajdu Béla gymn. V. o. t.

A debreczeni diákok tehát újra kitettek magukért s újabb babérlevelet fűzhetnek azon koszorúhoz, mely fejüket már is övezi.

A verseny.

Tegnap játszódott le az ifju magyar tornászok ünnepélyének, a hazának ezredéves fennállása alkalmából rendezett ifjusági országos tornaversenyek igazi versenye.

A lelkes sereg az ifju lelkesedéssel férfias kitartást egyesítve készült egész éven át, vezéreik, a derék tornatanárok lankadatlanul, teljes ambícióval fáradoztak, hogy a tegnapi szép ünnepély, melyen a jövő nemzedék, hazánk erőteljes, dicséretes ifju tornászainak legioja a király előtt mutathatja be erejét, ügyességét, minél fényesebben sikerüljön. Nagy lelkesedést keltett a rögtönözött diákszállásokban a király jövetelének híre. Milyen dicsőség lesz

majd a legelső magyar ember, a király jelenlétében diadalra juttatni az iskola színeit.

Már délutáni két óra előtt érkeztek a tornászok csapatjai a Károlykaszárnyába, a gyülekezés helyére. Az utcákon mindenfelé, a merre vonultak, óriási közönség nézte a csinos dresszekbe vagy egyenruhába öltözött diákokat.

Három óra előtt katonai vezényszavaktól visszhangoztak az odon kaszárnya sárga falai. Csak hogy az e falak között megszokott német kommandó helyett harsány, magyar vezényszavakkal rendezték el a menetet. Az ifju vezényszóra emelt fővel, büszke tartással indultak utnak a városliget felé. A menet élén öt hatalmas nemzeti zászlót vittek s az ifju hazafiak nagy öröme a honvédeknek haladt a menet élén s szép magyar indulókkal lelkesítette a katonákon lépkedő tornászokat. A honvédeknek kívül még a menetbe beillesztett más katonai zenekarok gondoskodtak arról, hogy a hátrább levő csapatok is zeneszó mellett haladhassanak.

Az egyes intézetek élén a legszálasabb ifju bajnok vitte az intézet zászlóját, egy másik pedig az iskola nevet viselő feliratot. Oldalt haladtak a dobosok és trombitások, a kik tudás tekintetében bármelyik cigány trombitással vagy dobossal is kiállnak a versenyre.

Félnegy előtt már a versenytérre érkezett a változatos színpompás képét nyújtó hosszú menet. A tornászok a versenytér főbejáratánál vonultak be az óriási versenypályára.

A király előtt.

Szívet gyönyörködtető, a kedélyeket lelkesítő látvány volt ez. A tanuló ifjuság vette ki a maga részét az ezredéves ünnepségekből és gyönyörű felvonulásával mutatta be hódolatát a magyar király iránt.

A millenniumi ünnepségeknek kétségen kívül a tanuló ifjuág tornaversenye képezte egyik legszebb pontját, mely örökké felejtethetlen marad az abban résztvevők előtt.

A nagyarányú versenytér tribünjén a főváros és az ország minden vidékéről ideözönlött közönség színe-java foglalt helyet.

A versenytér csömöri-úti oldalán a király számára külön udvart rendeztek be nagy díszszel és fényes pompával. E tribün előtt gyülekeztek 3 óra körül Wlassics Gyula, Dániel Ernő, Josipovich Imre, Lukács László magyar miniszterek, Gromon államtitkár, Berzevitz Albert v. b. t. t., Szapary Géza gr., Széchenyi Béla gr., Forinyak altábornagy, a magyar képviselőház számos tagja, a kiállítás igazgatója majdnem teljes számban, a számos előkelő tanferfiú és közéletünk több kimagasló alakja.

Midőn a király páholyában megjelent, lelkes éljenzéssel fogadta őt a közönség.

A király nagy érdeklődéssel nézte a tanuló ifjuság felvonulását, mely egy egész órát vett igénybe.

Legelől vitték az országos tornászövetség hatalmas zászlaját, melyvel a király előtt tisztelegtek. Ezután festői változatosságban az iskolák vonultak fel.

A felvonulás után az ifjak 27 oszlopban álltak fel. Csak most tárult fel a gyönyörű kép a maga teljes pompájában.

Amikor a kolloneon elhelyezkedtek, adott jelre öt ezer ifju ajkáról hangzott fel az «éljen a király» kiáltás, mely megreszketette a levegőt s elérzékenyítette az embereket.

Zavarólag hatott, hogy most a katonai zenekar a góttérhalt-rezendent rra, de csakhamar felhangzott a Kölcsey örök szép himnuszának lelkesítő hangja a tornász ifjak ajkáról. A zászlók tisztelegtek ennek éneklése alatt. Az ének után kezdetét vette a verseny.

A király egyes ügyes gyakorlatok láttára mindig dicsérrel és elismeréssel fordult Wlassics miniszter felé és igen melegsavakban dicsérte meg a rendezőseget, hogy ily szép sikereket értek el a tornaoktatás terén.

Köszönettel fogadta el a király a program egyik diszpendányát is, melyet Oherolly tanár nyújtott át neki.

Először a szabad gyakorlatokat mutatták

be rendkívül szabatosággal Szedlacsek Lajos tornatanár vezénylete mellett. Minden m. zduzatot a legnagyobb együtetiséggel hajtottak végre, az ország minden részéről összejött, külön-külön kiképzett tornász ifjak.

A szabadgyakorlatokat a szertornázás követte, némely iskolák tornászai meglepően szép és merész mutatványokkal remekeltek. Majd az intézetek által szabadon választott szabad gyakorlatukat a katonai rendgyakorlatokat mutatták be.

Már a főpróba alkalmával megrostálták az egyes mérkőzésekre nevezett tornászokat a tegnapi mérkőzésekben csak a csoportversenyek első győztesei vehettek részt.

Igy az ország tornász-ifjúságának legjava versenyzett az arany érmekért.

Előbb az V. és VI. osztályosok futás versenye volt, melyet a VII. és VIII. osztályosok súlydobás versenye követett. A mérkőzések sorozatát a VII. és VIII. oszt. tanulók magas ugrása ruddal fejezte be.

Az Oherolly János és Ottó József dr. által vezetett versenyek befejezése után a csoportok újra oszlopokba álltak fel s elénekelték a Szózatot.

A győztesek neveiről tudósítónk lapunk zártáig nem értesített.

CSARNOK

Hullámok közt.

Regény két kötetben.

Írta: CSENGEY GUSZTAV.

Második kötet. 78

A hangverseny.

(Folytatás.)

— Hát most mit csinálsz? — kérdé Biedersohn.

— Azt majd Malvine fogja meghatározni. Te mégysz az estélyre. Minden részlettel megismertettelek, nem jöhetsz zavarba. Ott értesítet Malvint a történetekről s mond meg neki, hogy bevárom intézkedését találkozásunkra nézve. Gönosz leány! azt sem tudom, mit akar itt velem? De most siess. Gondoljatok ki valamit. Az én szerepem itt lejárt, ruina ember vagyok, ha reggelig el nem szököm.

Biedersohn ezalatt fölkészült. — Még egyet! — szölt újra Farkas. Az az ember, mint sejtem, többet is tud felőlem, mint azt, hogy Mártonfy Farkas vagyok, az bizonyosan scandalumot csinál. Mit fogsz tenni? Furesa kelepcebe kerülhetsz, ha rád disputálhatja, hogy a Villámvezér vagy.

— Ne felts te engem. Smidt visszajő, az majd igazol s a te őrnagyod nevétségessé lesz leve. Ha pedig megsért, megölöm a fiédkót. Hohó! hisz csak most jön a java, most bonyolódik a komédia. Ez isteni élvezet lesz nekem... Adieu! A fehér galambot majd értesítem, Hahaha! még ilyen kalandom sem volt: saját személyemet megyek helyettesíteni más helyett. Ez isteni komédia... adieu!

Az áruló felsül.

Mikor a művész belépett a fényes terembe, a tisztak azonnal körül fogták s lelkesült zajjal kérték, hogy játszóék néhány darabot. Lehetetlen volt Malvinehoz jutnia, mielőtt a kerelmet teljesítene.

A cserét senki sem vette észre. Mi köze a szemeknek a zene bájjaihoz? A fülek sem voltak oly finom hallásuak, hogy Farkas játékatól meg tudták volna különböztetni Biedersohn játékat. Kitiűnő művész volt mind a kettő, a modor különbségeket pedig csakis hozzájuk hasonló kiűnő zeneértő tudta volna felismerni. Azután a hol gyamu nincsen, ott sem a fülek, sem a szemek nem szoktak élesen vizsgálgódn.

De megérkezett a gyamu Bergmann szemelyében.

A tábornok a küldött látogató jegyekre válaszolt s meghívta a két szomszéd seregbeli

tisztet s leányával együtt fogadta őket a salon melletti szobában. Mindketten ismerősek voltak már a tábornok szállásán, Károly azon időből, midőn még a Heldenburg seregében szolgált, Werther pedig néhány hét előtt évén bemutatva, nyílt udvarlój. lelt Malvinenak.

A salonból behangzottak a hegedű bűvös dallamai; Werther báró észrevehetően megdöbent s magában dörmögé:

— Ez a fiézkó meg van bolondulva. Ám lássa. Én megtettem a magamét. Ha hurokra kerül, magát okozhatja.

A tábornok gedig elragadtatva kiáltá vendégeinek:

— Ez a Biedersohn valóban nagy művész!

— Nem csak művész, szólalt fel Károly élesen, hanem nagy bűvész is. Igazi szemfényvesztő!

— Ej mi köze ide a szemek fényének? kérdé csodálkozva a tábornok, itt a füleknek van dolguk.

— Majd rá kerül a sor a szemekre is, felelt Károly, egy gunyos tekintetel vetvén Malvinerá; de előbb én is a fülekkel társalgom. Nem kívánasi ön grófhölgy arra, amit én most itt nyilvánítani fogok? Mit gondol? Vannak kalandok, melyek keserűen végződnek, nemde báró ur?

— Hah! önnek különös modora van — felelt Werther oly lenézó tekintetel, mi Károlynak arczába kergeté a vért. Nem szokott ön gyakran rebusokkal foglalkozni?

Károly látta, hogy Werther minden áron ki akar térni annak a gyanunak, mi bennök a hangverseny alkalmával fölébredt; ez még inkább ingerültebbé tette s mérgesen mondá:

— Most legalább egy érdekes rebuszt fejték meg, ami annál sajtáságosabb, hogy ön már tudja értelmét és még sem akarja kitalálni. (Folyt köv.)

Közgazdaság.

Debreczeni piaci árak.

A folyó hó május 26-iki debreczeni vásáron a következő árakat jegyezte a vásárfelügyelőség. Gabnaárak. Buza 6.35 6.25 6.20 Kétszeres 5.20 5 — 4.90 Rozs 5.45 5.40 5.35 Árpa 4.30 .20 4.10 Zab 5.40 5.30 5.10 Tengeri 4.10 4.— 4.05. Burgonya 1.80. Ló felhajtott 915, eladatott 396. Marha felhajtott 970 eladatott 424. Sertésvásár zárva. Szalonna és háj. 100 kiló ó szalonna 49—50 frtig 100 kiló háj 48—50 frt. Husárak: 1 kiló marha hus 40, 44, 48,50,52, 54,56 60 s sertéshus 40 44, 48 52 kr., borjúhus 56 kr, juhhus 40 krt

Tüzifa 4 kbm. tőgyfa 12 frt, bükkfa 13 frt nyárfa 7.50, felvágás 2 frt, faelszállítás 1 frt 20 kr. Napszámárak. Szőlő munka: Férfi ellátással 90 kr., ellátás nélkül 1 frt 10 Mezei munka: 50, 70 kr.

Budapesti gabonatözsde.

június 2.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

Buza	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg.
Bánsági ó	75	—	76	—
"	77	6.65 6.67	78	6.75—6.85
"	79	6.85 6.95	80	6.85—6.95
Tiszavidéki ó	75	—	76	—
"	77	6.70 6.80	78	6.75—6.90
"	79	6.90 6.95	80	6.90—7.00
Pestvidéki ó	75	—	76	—
"	77	6.65 6.75	78	6.70—6.85
"	79	6.80 6.90	80	6.85—7.05
Fehérmegyei ó	75	—	76	—
"	77	6.65 6.75	78	6.70—6.85
"	79	6.75—6.95	80	6.85—7.05
Bácskai	75	—	76	—
"	77	6.75—6.85	78	6.80—6.95
"	79	6.90—7.00	80	6.95—7.05
Észak magy.	75	—	76	—
"	77	—	78	—
"	79	—	80	—

	Min. hekt.-ben	Ar kilóg. m.
Rozs elsőrendű új	70—72	6.30 6.35
" másodrendű "	—	6.20 6.25
Arpa takarmánynak "	60—62	4.40 4.70
" égetni való "	62—64	0.90 0.00
" sertőzdei "	64—66	6.15 6.50
Zab "	39—41	6.05 6.35
Tengeri bánsági új	—	4.— 4.05
" más nemű "	—	3.90 4.00
Repeze bánsági	—	0.— 0.—

Kőbányai sertés-piacz.

június 2.

Hízott sertés árak: I. Magyar első rendű Óreg nehéz (páronként —400 klgon felüli sulyban — krig. 2. Óreg közép (páronként 300—400 klg sulyban) — krig. 3. Fialat nehéz (páronként 320 klgon felüli sulyban) — krig. 4. Fialat közép páronként 251—320 klg.— sulyban 50—51 krig. 5. Fialat könnyű (páronként 250 klgmíg terjedő sulyban) — 49—50 krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klgon felüli sulyban) 45 krtól — 46 krig. Közép (páronként 220—280 klgmíg terjedő sulyban) 44—45 krig. Könnyű (páronként 220 klgmíg terjedő sulyban) 43—44 krig. Szerbiai 9. Nehéz (páronként 200 klgon felüli sulyban) 48—49 krig. 10. Közép (páronként 220—260 kgr. sulyban) 45—46 krig. 11. Könnyű (páronként. 220 klgmíg terjedő sulyban 44—45 krig. Sertés létszám 1896 évi m. hó 31-ik napján volt készletben 9036 drb. 1896. június hó 1. napján felhajtott — drb. 1896 június 1. napján elszállított 14 drb 1896. évi június hó 2-ik napjára maradt 9022. Sertésforgalom üzletirányzata változatlan.

Hirdetmény.

Városunk legjobb és legolcsóbb természetes ásványvize a

Sztojtkai savanyuviz,

1 láda 40 üveggel frt 2.40,

láda és üveg a felszámolt áron visszavétetik.

— Kapható minden fűszerüzlet és vendéglőben. —

Bizományi raktárak: **Csanak József, Leidenfrost Ármín, Király János, Kontsek Géza, Félegyházy János és Rickl József Zelmos uraknál.**

Főraktár Debreczen és vidékére:

BORNYÁSZ és TÁRSA

bor-nagykereskedők. Központi iroda és telefon: Sas-utca, Vilmos-ház.

Szovát község téglá és cserépgyára II hold szántófölddel, melléképületekkel együtt a f. évi július 1-ső napján d. e. 10 órakor a község házánál tartandó nyilvános árverésen az 1897. évi január 1-től kezdődő 6 évre haszonbérbe adatik. Kikiáltási ár 800 frt, bálnatpénz 80 frt.

Előjáróság.

Egy tényállás.

Általában elismertetik, hogy a mai nőtől a **Pompadour-pasta** mindennapi használatának köszönhető, ama gyönyörű bőrszín és ama halvány és aristokratikus arczüldesége, mely a valódi szépség ismeretét jelel képezik. Egy mindenkor tisztu, soha fel nem pattogzott vagy felszaggatott bőrréz és léz szabal barzidaktól, holyagoktól, fagy és melegségi foltoktól mind ezen előnyök e edmenyözöttek, ha a tolettehez a valódi **Pompadour-pastát**, a **Pond e Pompadour** és a **Rix** szappant használják. Ezen orvosi illatszer-csok igen gyakran magok az orvosok által is ajánlatik.

Hogy az utánzásoktól megóvassunk, győződjünk meg, hogy minden egyesben a **Rix, Wien, II Praterstrasso 16** Rix-Hof aláírás fel van-e tüntetve

277. 1896. v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. bíróságnak 2022 1896 P. sz. végzése folytán közhírré tételik, miszerint Franz Wilhelm et Comp cég részére Molnár Lajos debreczeni lakostól 200 frt 64 kr. tőke, ennek 1895. évi okt. hó 15-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 25 frt 94 kr. perköltség erejéig 1896 évi január hó 24-én bírósági fülfoglalt és 1266 frt 40 kera becsült bolti árak, felszerelvények, érték tárgyak és egyébektől álló ingóságok, 1896. évi június hó 12-én d. u. 3 órakor kezdetét veendő és Miklós-utca 2081 szám alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1896. évi május hó 20-án.

Sugár Gyula.
bir. kiküldött.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszser ellentállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 25 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzölésként alkalmaztatik közsévenyel, csuznal, tagszaggatásnál és meghüleséknél és az orvosok által betorzsolásokra is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller gyártókta Horgony-Liniment elnevezés alatt nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegekben árban majdnem minden gyógyszer-tárban kszolten van; főraktár: Török József gyógyszeresznél Budapestben. Bevásárlás alkalmával igen óvatosnak legyünk, mert több kisebbbirtokú utánsat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” vedjegy nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

Richter F. Ad. és tarsa, rász. és kir. udvari szállitók, Rudolstadt (Thuringia).

A szénsavdus ásványvizek királya a

BORSZEKI BORVIZ

kitünő gyógyviz és
üdítő ital
mindenütt kapható.

2 literes, 1 literes és 0.5 literes palackban.

Viszont eladók és vendéglősök előnyárban részesülnek.

Mint gyógyviz páratlan hatá-u a következő betegségek gyógyításánál, mint: Az emésztő szervek bajai, gyomor és bélhurut, gyomorfégés, étvágyhiány, emésztetlenség, valamint a sárgaság és vérszegénység minden neme. Mint borviz és üdítő ital világhírre tett szert, borral vagy gyümölcszörppel egyaránt kellemes.

Kizárólagos nagybani raktár Debreczen és vidékére.

Kontsek Gézánál

Kossuth-utca.

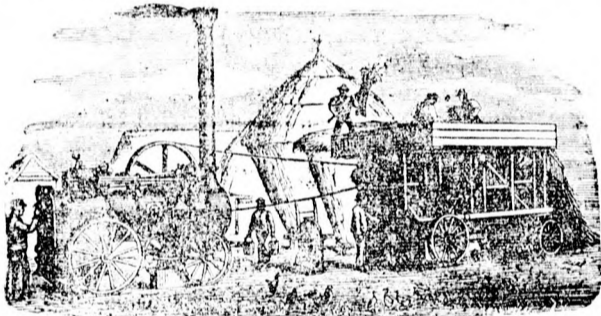
ÜZLETI KÖNYVEK

nagy választékban kaphatók

HOFFMANN és TÁRSA könyvnyomdájában

Főpiacz, a főpostával szemben.

263 első díj.

Eddig eladott 30 500 gőzmozgony és cseplőgép.

RUSTON, PROCTOR & CO.

vezérképviselősege

BUDAPESTEN, V., Lipót-körut 32.

ajánlja dus készletét, világhírű legújabb és javított szerkezetű

GÖZMOZGONYOKBAN

szab. „EXCENTERES” gőzcseplőgépekben

mely utóbbiaknál a görbe tengelyek és azok belső perselyei elesnek.

Ezen a mi szabadalmazott „Excenteres” gőzcseplőgépeknél, úgy a szalmarázók, valamint a rostaszekrények egy egyenes tengely által hajtattak, melyek mindket végén körhagyó tárcsák vannak alkalmazva s így az összes könyöktengelyek, valamint a gép belsejében eddig használatban volt 16 persely mellőztetnek, mi által nagy takarítás kenő anyagban, javításokban s időben előidéztetik.

A könyöktengelyes gőzcseplőgépek ez idő szerint elavultaknak és célszerűtleneknek tekinthetők.

A ki csak egyszer ezen „Excenteres” gőzcseplőgépek sokoldalú előnyeit megismerte, nem kívánkozik többé könyöktengelyes gőzcseplőgépekkel dolgozni. — Évek óta ezen „Excenteres” gőzcseplőgépek legjobbnak bizonyultak s a gazdaközön-ség osztatlan tetszését kiérdemelték.

Ruston, Proktor & Co. Ltd a feltalálója, szabadalom tulajdonosa és egyedül gyárosa az: „Excenteres” gőzcseplőgépeknek. Jó szerkezetért és kitünő anyag tekintetében egy évi jótállás vállalatik; a gépek pedig teljesen a munkához készen szállitattak.

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve

Dus készlet tartalék géprezsekben.

Nyomatott Hoffmann és Társa könyvnyomdájában Debreczenben. Főpostával szemben.